

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ
2. ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΛΗΨΗ**

**«Ενδυνάμωση. Συνεργασία. Αποδοχή.
Προλαβαίνουμε τη Βία πριν εμφανιστεί».**

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΙΑ
Εργάστηκαν οι εκπαιδευτικοί:

Δήμου Μαρία
Ζουμπουλή Ματέλη Μυρσίνη
Φιλιανού Κατερίνα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

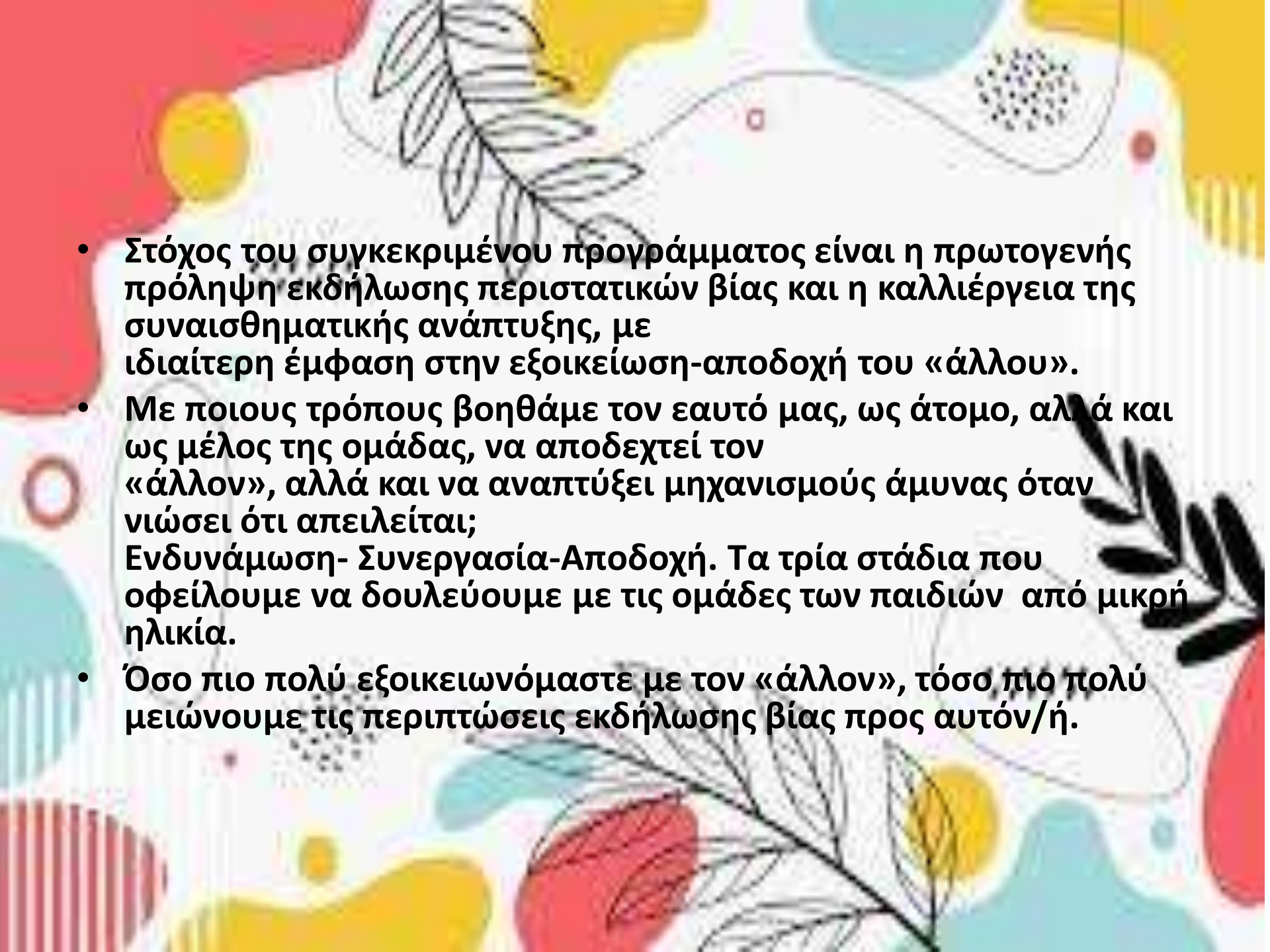

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

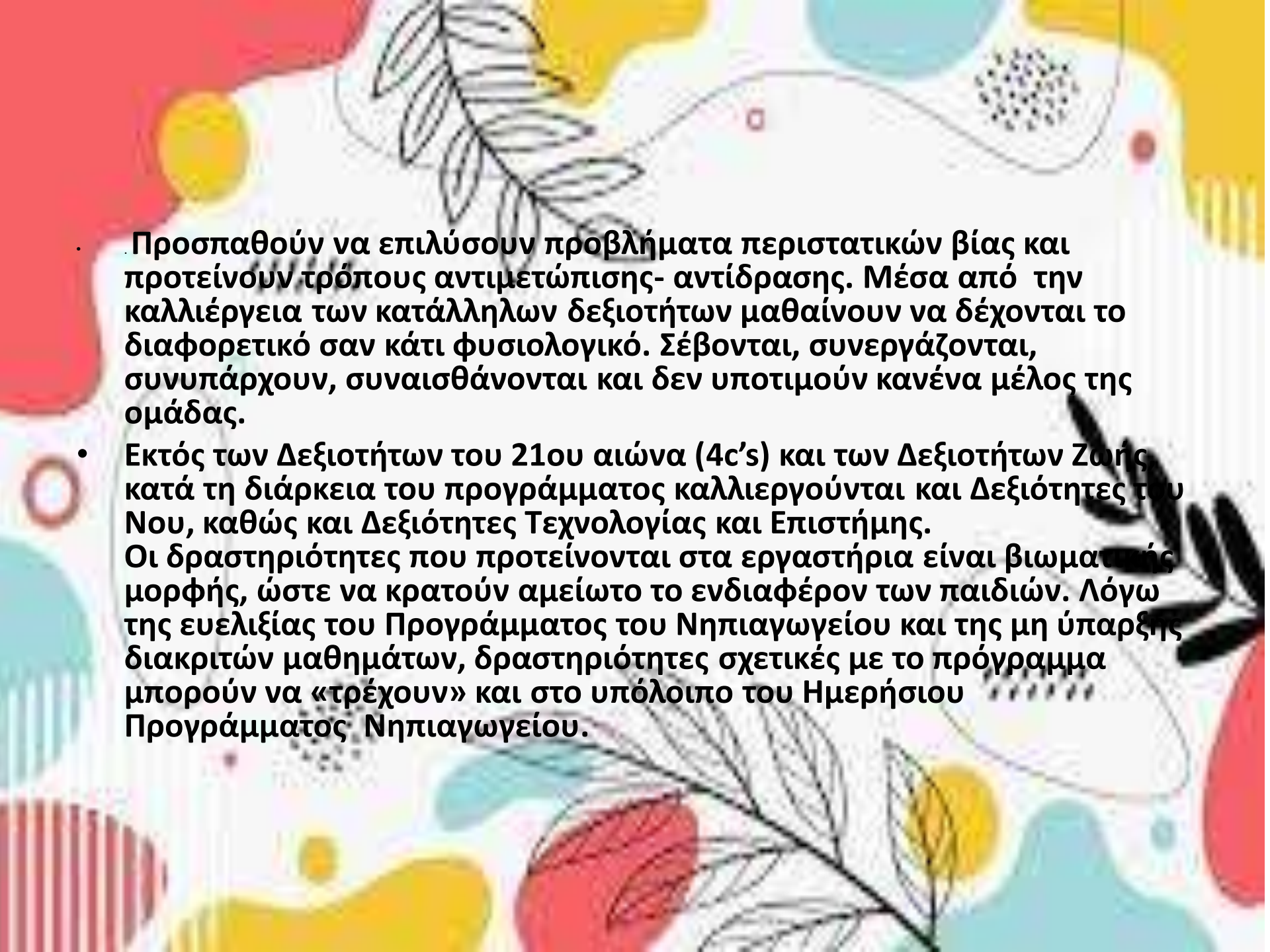
Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος «Ενδυνάμωση. Συνεργασία. Αποδοχή. Προλαβαίνουμε τη Βία πριν εμφανιστεί»

Στην εποχή μας, η παρουσία «του άλλου», γίνεται ολοένα και περισσότερο πιο εμφανής. Ο κάθε «άλλος», δικαιούται και αυτός/ή ισότιμη αντιμετώπιση και σεβασμό. Το ερώτημα που δημιουργείται είναι: Πόσο εξοικειωμένοι/ες είμαστε όλοι/ες εμείς οι υπόλοιποι/ες με τον/την διαφορετικό/ή, ώστε να τον/την αποδεχτούμε και να τον/την σεβαστούμε; Στη θέση του «άλλου», του διαφορετικού, μπορεί να βρεθεί ο/η καθένας/μία από εμάς, ανεξαρτήτου εμφάνισης, καταγωγής, γλώσσας, χαρακτήρα.

Η εξοικείωση με το διαφορετικό βοηθάει στην ισότιμη αντιμετώπιση του και παρέχει περισσότερες δυνατότητες ως προς την αποδοχή του. Πολύ συχνά οι αντιδράσεις απέναντι στο διαφορετικό είναι εκδηλώσεις βίας. Τα τελευταία χρόνια έχουμε γίνει μάρτυρες περιστατικών βίας τα οποία λαμβάνουν χώρα και στο σχολικό πλαίσιο. Το ζητούμενο πριν την εκδήλωση και την αντιμετώπιση του περιστατικού βίας είναι η πρόληψη.

-
- **Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η πρωτογενής πρόληψη εκδήλωσης περιστατικών βίας και η καλλιέργεια της συναισθηματικής ανάπτυξης, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικείωση-αποδοχή του «άλλου».**
  - **Με ποιους τρόπους βοηθάμε τον εαυτό μας, ως άτομο, αλλά και ως μέλος της ομάδας, να αποδεχτεί τον «άλλον», αλλά και να αναπτύξει μηχανισμούς άμυνας όταν νιώσει ότι απειλείται;
Ενδυνάμωση- Συνεργασία-Αποδοχή. Τα τρία στάδια που οφείλουμε να δουλεύουμε με τις ομάδες των παιδιών από μικρή ηλικία.**
  - **Όσο πιο πολύ εξοικειωνόμαστε με τον «άλλον», τόσο πιο πολύ μειώνουμε τις περιπτώσεις εκδήλωσης βίας προς αυτόν/ή.**

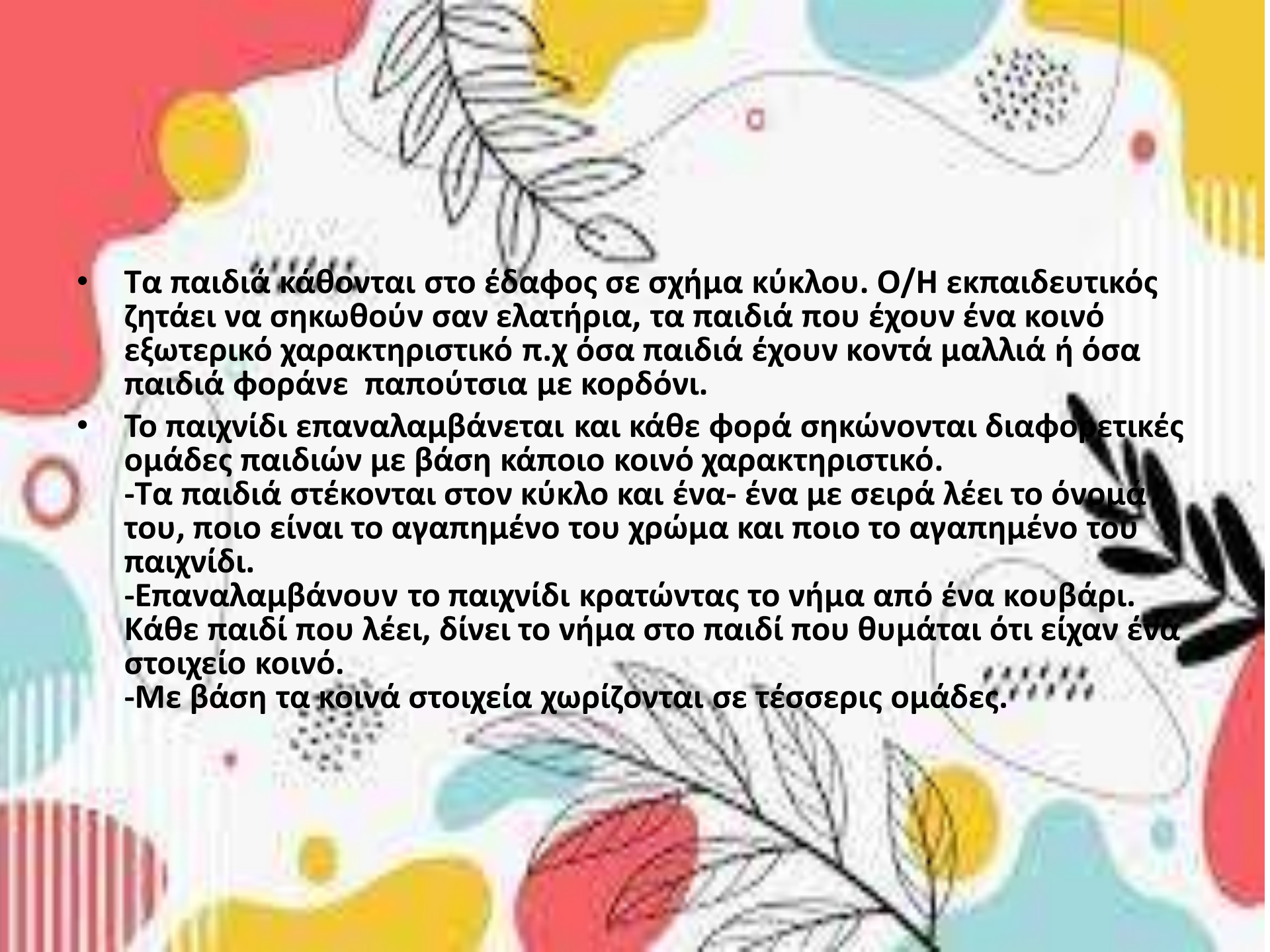
- Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά Νηπιαγωγείου και Α΄ Δημοτικού. Μέσα από τις προτεινόμενες δραστηριότητες, τα παιδιά δυναμώνουν ως άτομα, αλλά και ως μέλη ομάδας που μεταξύ τους έχουν κοινά στοιχεία. Σημαντικό ρόλο παίζει το να αντιληφθεί το κάθε παιδί τη μοναδικότητά του, αλλά ταυτόχρονα και την ανάγκη του «ανήκειν» σε μία ομάδα, με τα μέλη της οποίας το ενώνουν κοινά στοιχεία.
- Η συγκρότηση της ατομικής, αλλά και της συλλογικής ταυτότητας, ωθεί τα παιδιά στο να ανακαλύψουν κοινά και διαφορετικά χαρακτηριστικά. Μιλώντας για τον εαυτό του το κάθε παιδί, θα ανακαλύψει πτυχές του που δε γνωρίζει και θα νιώσει περήφανο για αυτές. Θα αναδυθεί η ξεχωριστή αξία του και θα ενισχυθεί η αυτοεκτίμησή του. Τα παιδιά θα μοιραστούν τον τρόπο που θα τα κάνει να νιώσουν πιο δυνατά και να πιστέψουν περισσότερο στον εαυτό τους, ώστε αυτά τα «όπλα» να είναι η ασπίδα προστασίας τους, σε περίπτωση που κάποιος/α θελήσει να τα εκφοβίσει. Οι δραστηριότητες ενσυναίσθησης «φέρνουν» τα παιδιά σε επαφή με το διαφορετικό προφορικό λόγο, τη διαφορετική γραφή, το διαφορετικό τρόπο επικοινωνίας. Συναισθάνονται τις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζουν όσα άτομα δεν μιλούν την ίδια γλώσσα με αυτά

-
- Προσπαθούν να επιλύσουν προβλήματα περιστατικών βίας και προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης- αντίδρασης. Μέσα από την καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων μαθαίνουν να δέχονται το διαφορετικό σαν κάτι φυσιολογικό. Σέβονται, συνεργάζονται, συνυπάρχουν, συναισθάνονται και δεν υποτιμούν κανένα μέλος της ομάδας.
  - Εκτός των Δεξιοτήτων του 21ου αιώνα (4c's) και των Δεξιοτήτων Ζωής κατά τη διάρκεια του προγράμματος καλλιεργούνται και Δεξιότητες του Νου, καθώς και Δεξιότητες Τεχνολογίας και Επιστήμης. Οι δραστηριότητες που προτείνονται στα εργαστήρια είναι βιωματικής μορφής, ώστε να κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον των παιδιών. Λόγω της ευελιξίας του Προγράμματος του Νηπιαγωγείου και της μη ύπαρξης διακριτών μαθημάτων, δραστηριότητες σχετικές με το πρόγραμμα μπορούν να «τρέχουν» και στο υπόλοιπο του Ημερήσιου Προγράμματος Νηπιαγωγείου.

1^ο Εργαστήριο

Ένας κύκλος μας ενώνει

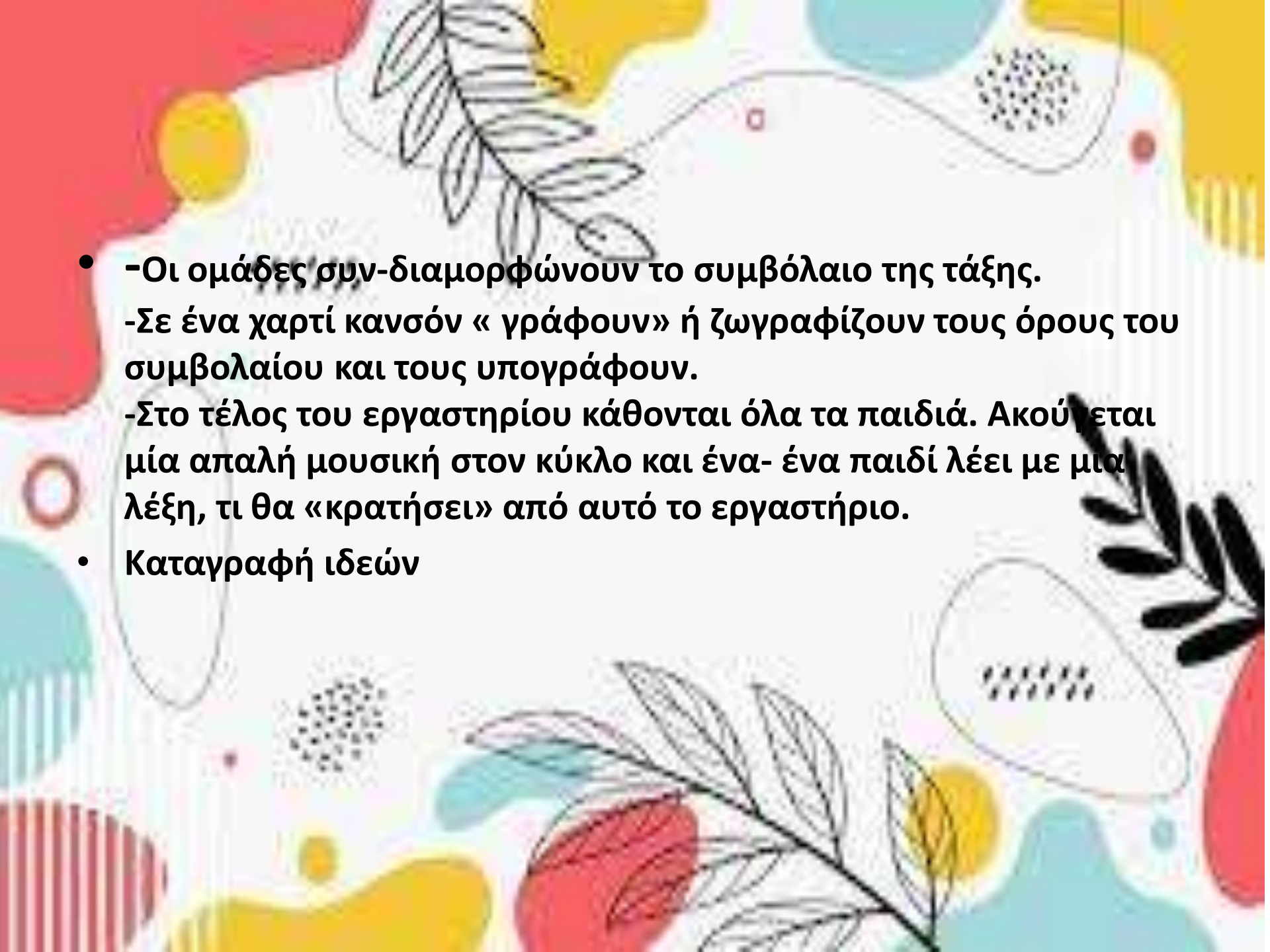
- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα
- Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:
  - αντιληφθούν τα κοινά και τα διαφορετικά στοιχεία που έχουν μεταξύ τους
  - ακούσουν προσεκτικά τα υπόλοιπα παιδιά
  - μοιραστούν απόψεις και ιδέες
  - συνεργαστούν
  - επικοινωνήσουν
  - συν-δημιουργήσουν

-
- Τα παιδιά κάθονται στο έδαφος σε σχήμα κύκλου. Ο/Η εκπαιδευτικός ζητάει να σηκωθούν σαν ελατήρια, τα παιδιά που έχουν ένα κοινό εξωτερικό χαρακτηριστικό π.χ όσα παιδιά έχουν κοντά μαλλιά ή όσα παιδιά φοράνε παπούτσια με κορδόνι.
  - Το παιχνίδι επαναλαμβάνεται και κάθε φορά σηκώνονται διαφορετικές ομάδες παιδιών με βάση κάποιο κοινό χαρακτηριστικό.
    - Τα παιδιά στέκονται στον κύκλο και ένα- ένα με σειρά λέει το όνομά του, ποιο είναι το αγαπημένο του χρώμα και ποιο το αγαπημένο του παιχνίδι.
    - Επαναλαμβάνουν το παιχνίδι κρατώντας το νήμα από ένα κουβάρι. Κάθε παιδί που λέει, δίνει το νήμα στο παιδί που θυμάται ότι είχαν ένα στοιχείο κοινό.
    - Με βάση τα κοινά στοιχεία χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες.

-
- -Οι ομάδες συν-διαμορφώνουν το συμβόλαιο της τάξης.
    - Σε ένα χαρτί κανσόν « γράφουν» ή ζωγραφίζουν τους όρους του συμβολαίου και τους υπογράφουν.
    - Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά. Ακούγεται μία απαλή μουσική στον κύκλο και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη, τι θα «κρατήσει» από αυτό το εργαστήριο.
  - Καταγραφή ιδεών

Οι Κανόνες
της τάξης
μας

Διατηρούμε
την τάξη μας
Καθαρή
και
Μαζεμένη

Στακνύουμε
το χέρι μας
για να
μοιραστούν
τις ΙΔΕΕΣ
μας!

Έχουμε
ΚΑΝΟΝΕΣ
ΟΧΕΙΣ
μεταξύ
μας

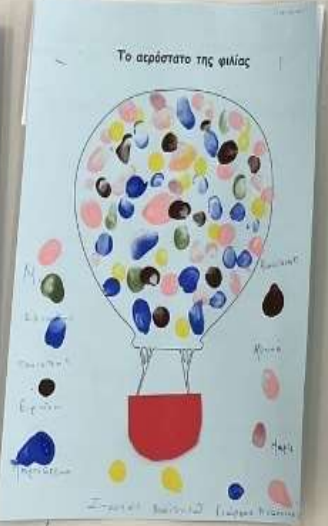

Κάνουμε
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ανάμεσα
των όλη

Τα παδια αναρωτιούνται ;Τι είναι φιλία

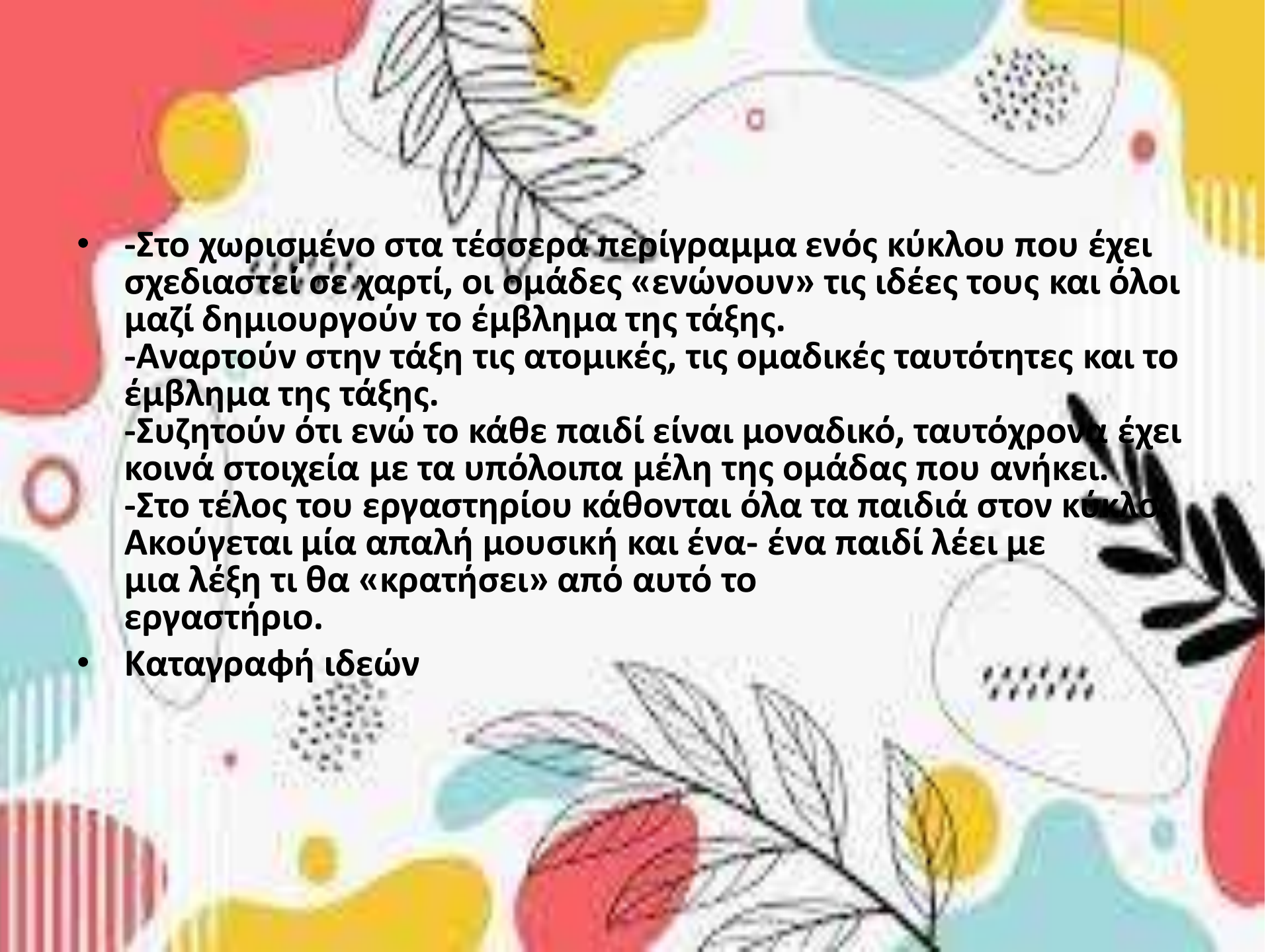

2^ο Εργαστήριο

Ο «εαυτός μου», οι «άλλοι» (Ατομική- Συλλογική Ταυτότητα)

- Προσδοκώμενα αποτελέσματα
- Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:
  - συναισθανθούν τη μοναδικότητά τους
  - εξοικειωθούν με τον εαυτό τους
  - αναδείξουν τα θετικά στοιχεία του εαυτού τους
  - αναζητήσουν τα κοινά στοιχεία που έχουν με τα υπόλοιπα παιδιά
  - διαμορφώσουν την ατομική και τη συλλογική τους ταυτότητα
  - συνεργαστούν
  - επικοινωνήσουν
  - συν-δημιουργήσουν

- Τα παιδιά από κάθε ομάδα, χωρίζονται μεταξύ τους σε ζευγάρια.-Στα ζευγάρια το κάθε παιδί μιλάει για τον «εαυτό» του. Αναζητούν κοινά στοιχεία μεταξύ τους.
  - Στο σχετικό φύλλο εργασίας, κάθε παιδί ζωγραφίζει τον εαυτό του, γράφει το όνομά του και τρία στοιχεία του χαρακτήρα του και τα αγαπημένο του χρώμα, παιχνίδι, φαγητό, βιβλίο, κ.τ.λ. Κατασκευάζουν την ατομική τους ταυτότητα.
  - Συγκεντρώνονται στις ομάδες τους. Με βάση τα κοινά στοιχεία, από τα οποία έχει διαμορφωθεί η κάθε ομάδα, συναποφασίζουν το όνομα, το έμβλημα και το σύνθημα της ομάδας.
  - Σε χαρτί, «γράφουν» το όνομα της ομάδας τους, ζωγραφίζουν το έμβλημά τους και «γράφουν» με το δικό τους τρόπο ή ζωγραφίζουν τα κοινά χαρακτηριστικά που τους κάνουν ομάδα, δημιουργώντας την ταυτότητα της ομάδας.

-
- -Στο χωρισμένο στα τέσσερα περίγραμμα ενός κύκλου που έχει σχεδιαστεί σε χαρτί, οι ομάδες «ενώνουν» τις ιδέες τους και όλοι μαζί δημιουργούν το έμβλημα της τάξης.
    - Αναρτούν στην τάξη τις ατομικές, τις ομαδικές ταυτότητες και το έμβλημα της τάξης.
    - Συζητούν ότι ενώ το κάθε παιδί είναι μοναδικό, ταυτόχρονα έχει κοινά στοιχεία με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας που ανήκει.
    - Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά στον κύκλο. Ακούγεται μία απαλή μουσική και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη τι θα «κρατήσει» από αυτό το εργαστήριο.
  - Καταγραφή ιδεών

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ.

Suggestions for the class emblem:

- A drawing of a bee followed by a plus sign (+).
- A drawing of a sun.
- A pink scribble followed by three plus signs (+++).
- A black scribble followed by five plus signs (+++++).
- A drawing of a smiley face.

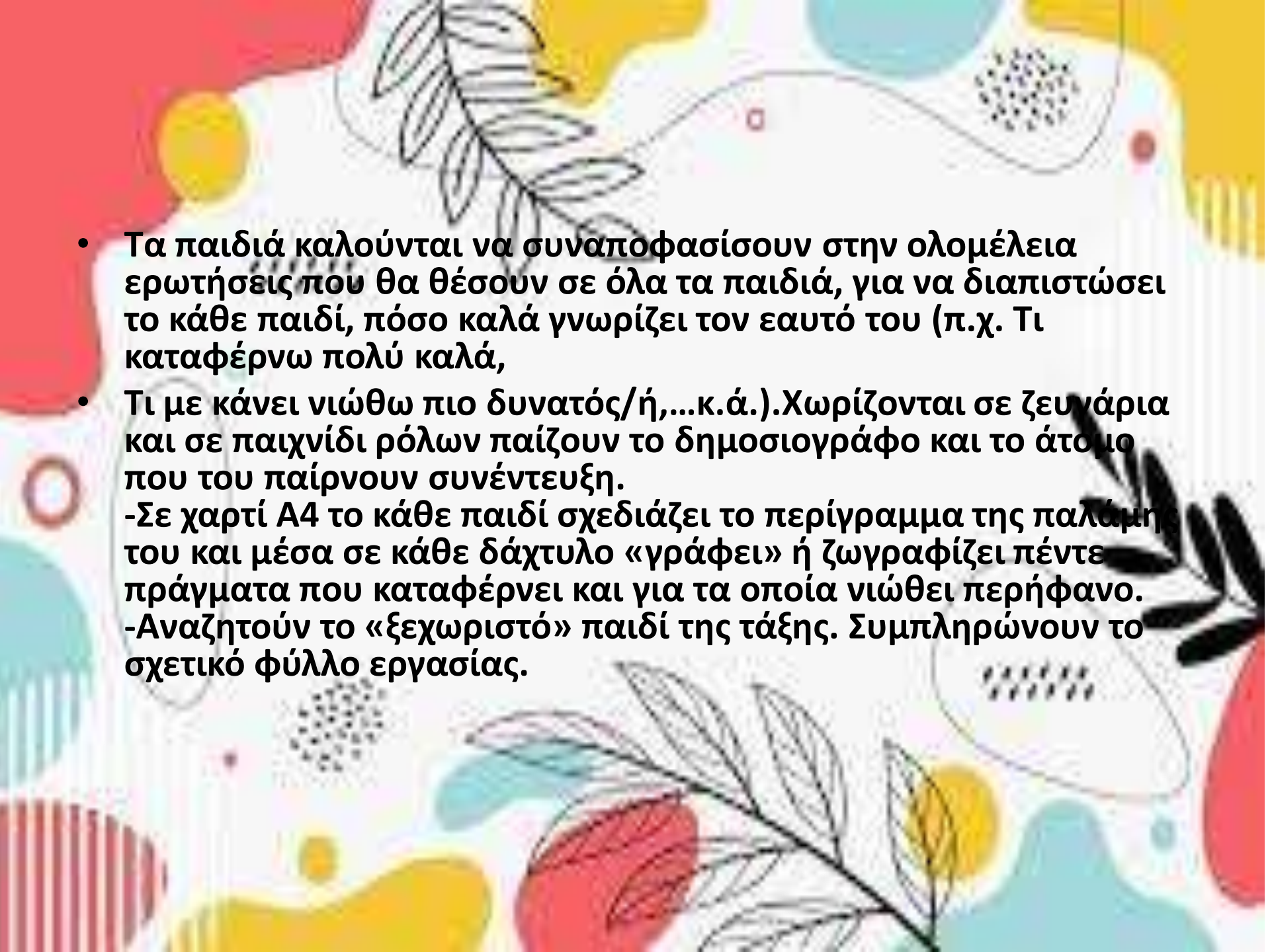
3^ο Εργαστήριο

« Δυναμώνω- Προστατεύω- Πιστεύω στον εαυτό μου» Αυτοεκτίμηση

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:

- προβληματιστούν για θέματα που τα αφορούν
- αναζητήσουν λύσεις
- αναδείξουν θετικά στοιχεία του εαυτού τους
- αντιληφθούν το πόσο ξεχωριστά είναι
- πιστέψουν στον εαυτό τους και στις δυνατότητες που έχουν
- αναζητήσουν τρόπους που θα τα κάνουν να νιώσουν πιο δυνατά
- συνεργαστούν
- επικοινωνήσουν
- δημιουργήσουν

-
- Τα παιδιά καλούνται να συναποφασίσουν στην ολομέλεια ερωτήσεις που θα θέσουν σε όλα τα παιδιά, για να διαπιστώσει το κάθε παιδί, πόσο καλά γνωρίζει τον εαυτό του (π.χ. Τι καταφέρνω πολύ καλά,
  - Τι με κάνει νιώθω πιο δυνατός/ή,...κ.ά.).Χωρίζονται σε ζευγάρια και σε παιχνίδι ρόλων παίζουν το δημοσιογράφο και το άτομο που του παίρνουν συνέντευξη.
    - Σε χαρτί A4 το κάθε παιδί σχεδιάζει το περίγραμμα της παλάμης του και μέσα σε κάθε δάχτυλο «γράφει» ή ζωγραφίζει πέντε πράγματα που καταφέρνει και για τα οποία νιώθει περήφανο.
    - Αναζητούν το «ξεχωριστό» παιδί της τάξης. Συμπληρώνουν το σχετικό φύλλο εργασίας.

- -Στην ολομέλεια προτείνουν λέξεις που κάνουν όλα τα παιδιά να νιώθουν πιο δυνατά. Γράφουν τις λέξεις πάνω σε «χάρτινα» ρούχα και φτιάχνουν τη «Μπουγάδα της τάξης».
- -Η εκπαιδευτικός αναφέρει στην ολομέλεια μικρές ιστορίες που έχουν ήρωες/ιδέες παιδιά που βρίσκονται σε άσχημη θέση, επειδή του /τις μειώνουν.
Συζητούν, με ποιον τρόπο θα μπορούσαν να αντιδράσουν, ώστε να δυναμώσουν τον εαυτό τους. Κάθε λέξη που λένε, την αναζητούν στο αντίστοιχο ρούχο μέσα στο καλαθάκι και το κρεμάνε σε ένα σχοινί.
- -Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά στον κύκλο.
Ακούγεται μία απαλή μουσική και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη τι θα «κρατήσει» από αυτό το εργαστήριο
- -Καταγραφή ιδεών

4^ο Εργαστήριο
Συναισθάνομαι τον “άλλον”»
(Ενσυναίσθηση-Επικοινωνία)

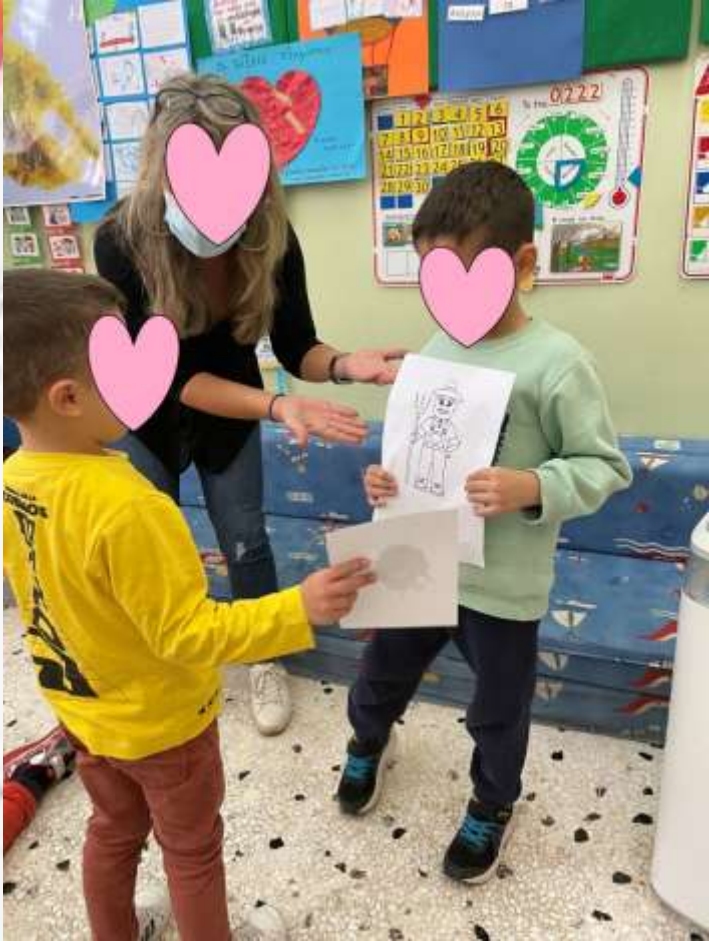
• Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:

- αναπτύξουν ενσυναίσθηση**
- εξοικειωθούν με το διαφορετικό.**
- αποκτήσουν σεβασμό προς το διαφορετικό**
- αποδέχονται το διαφορετικό και να συνυπάρχουν με αυτό**
- προβληματιστούν**
- αναζητούν λύσεις**
- καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη**
- αναπτύξουν τον τεχνολογικό γραμματισμό**
- συνεργαστούν**
- επικοινωνήσουν**
- δημιουργήσουν το τέλος της ιστορίας**

- Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες. Η κάθε ομάδα παίρνει μια εικόνα με κείμενο από ένα αλλόγλωσσο παραμύθι. Παρατηρούν τα γραπτά σύμβολα. Διατυπώνουν υποθέσεις για το τι μπορεί να γράφουν. Συζητούν για το ρόλο της εικόνας στην κατανόηση των παραμυθιών. Καλούνται να παρουσιάσουν στην ολομέλεια τι λέει το κείμενο που έχουν. Η δραστηριότητα μηνύματα και με νοηματική επικοινωνία.
-Αναζητούν το κοινό στοιχείο ανάμεσα στο μήνυμα, το βιβλίο και στη μη λεκτική επικοινωνία. Θέτουμε ερωτήματα όπως:
«Τι τα δυσκόλεψε; Πώς ένιωσαν που δεν καταλάβαιναν; Πώς φαντάζονται τον εαυτό τους, αν βρίσκονταν σε ένα μέρος που δεν καταλάβαινε τι του έλεγαν; Πώς θα αντιδρούσαν αν κάποιο από τα παιδιά της τάξης, μιλούσε αυτή τη γλώσσα;, κ.ά.»

- -Τα παιδιά καλούνται να δουν το βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση: « Μη ψαρώνεις». <http://aesop.iiep.edu.gr/node/11487/277>

Πριν ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος του βίντεο προτείνουν το τέλος της ιστορίας.

Συζητάνε τις διαφορετικές προτάσεις. Σχολιάζουν τρόπους συμπεριφοράς και αντίδρασης του ήρωα. Προτείνουν στον ήρωα λέξεις που τον κάνουν να νιώθει πιο δυνατός. Καταγράφουν και ζωγραφίζουν τις προτάσεις τους.

-Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά στον κύκλο.

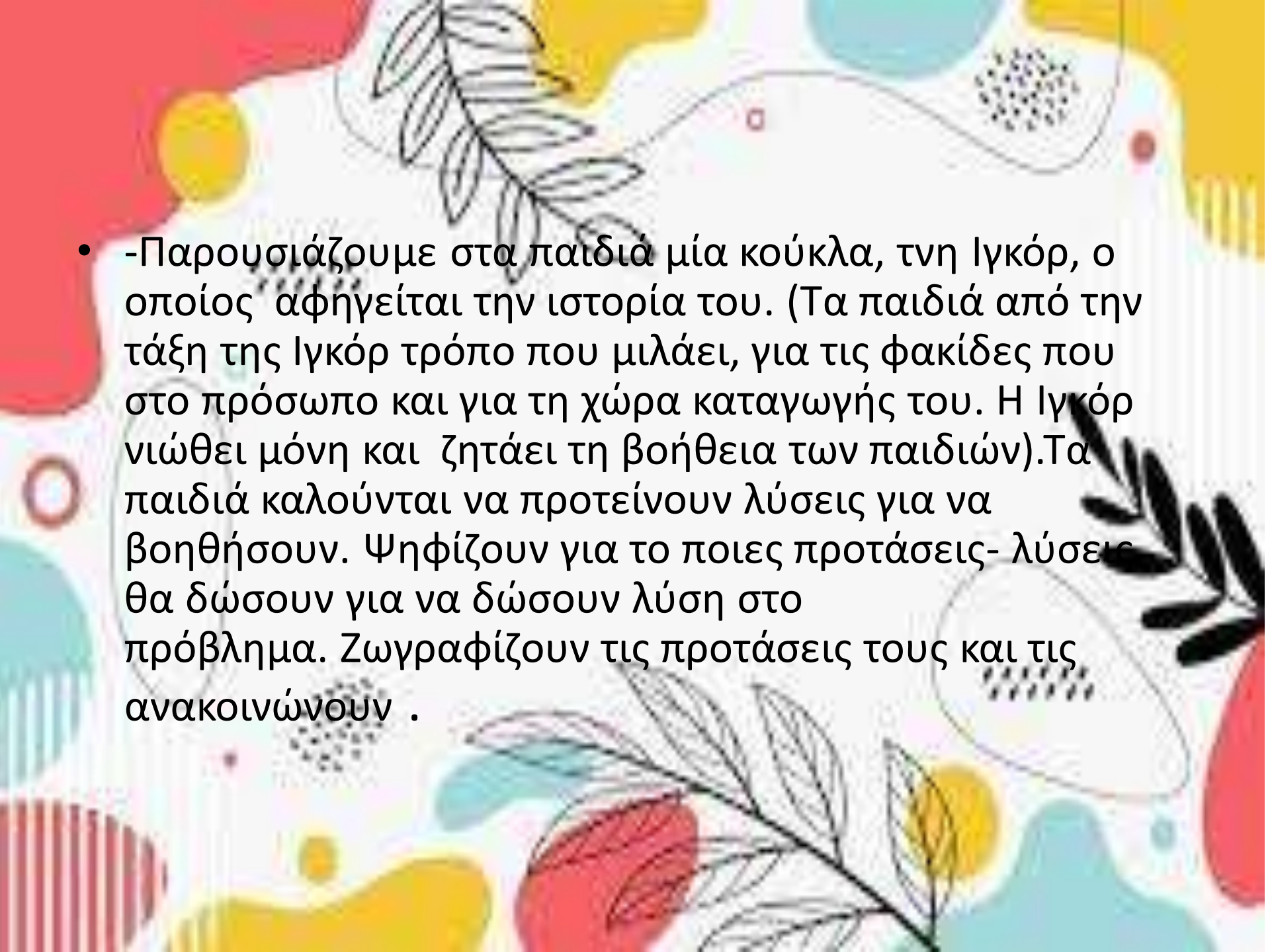
Ακούγεται μία απαλή μουσική και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη τι θα «κρατήσει» από αυτό το εργαστήριο.

Καταγραφή ιδεών

5^ο Εργαστήριο :

Η ιστορία του Ιγκόρ» (Επίλυση προβλήματος)

- Προσδοκώμενα αποτελέσματα
- Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:
  - καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη
  - θέτουν προβληματισμούς
  - αναζητούν λύσεις
  - συνεργάζονται
  - αναπτύξουν την πολιτειότητα
  - σέβονται την απόφαση της πλειοψηφίας
  - αναπτύξουν τον τεχνολογικό γραμματισμό
  - καλλιεργήσουν το ψηφιακό γραμματισμό
  - δημιουργήσουν αφίσα

-
- -Παρουσιάζουμε στα παιδιά μία κούκλα, την Ιγκόρ, ο οποίος αφηγείται την ιστορία του. (Τα παιδιά από την τάξη της Ιγκόρ τρόπο που μιλάει, για τις φακίδες που στο πρόσωπο και για τη χώρα καταγωγής του. Η Ιγκόρ νιώθει μόνη και ζητάει τη βοήθεια των παιδιών). Τα παιδιά καλούνται να προτείνουν λύσεις για να βοηθήσουν. Ψηφίζουν για το ποιες προτάσεις- λύσεις θα δώσουν για να δώσουν λύση στο πρόβλημα. Ζωγραφίζουν τις προτάσεις τους και τις ανακοινώνουν .

-
- Βλέπουν και σχολιάζουν (<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/koινωνikes-istories>) εικόνες από την κοινωνική ιστορία: «Πώς αντιδρώ στον σχολικό εκφοβισμό». Συγκρίνουν τις προτάσεις που έκαναν, με αυτές που προτείνονται στην κοινωνική ιστορία. Προβαίνουν σε συμπεράσματα.

Τα παιδιά αναρωτιούνται: τί είναι εκφοβισμός;

Μορφές εκφοβισμού

Εκφοβισμός με εκβιασμό

Σωματικός

Ρατσιστικός

Λεκτικός

Ηλεκτρονικός (cyber bullying)

Εμμέσος ή κοινωνικός

Σεξουαλικός

ΜΙΑ ΤΩΡΑ

Το παράδειγμα της τσαλακωμένης καρδιάς

- Τα παιδιά τσαλακώνουν και μαλώνουν μια χάρτινη καρδιά.
- Όταν την ανοίγουν προσπαθώντας να την ισιώσουν αυτή δεν είναι ποτέ η ίδια, παραμένει τσαλακωμένη.
- Έτσι και η ψυχή κάποιου που εκφοβίζεται.

Οι λέξεις πληγώνουν

Η πληγή που δημιουργείται από τη γλώσσα είναι πολύ πιο βαθιά από αυτή που δημιουργείται από το μαχαίρι. Γιατί το μαχαίρι τραυματίζει το σώμα, ενώ η γλώσσα τραυματίζει την ψυχή.

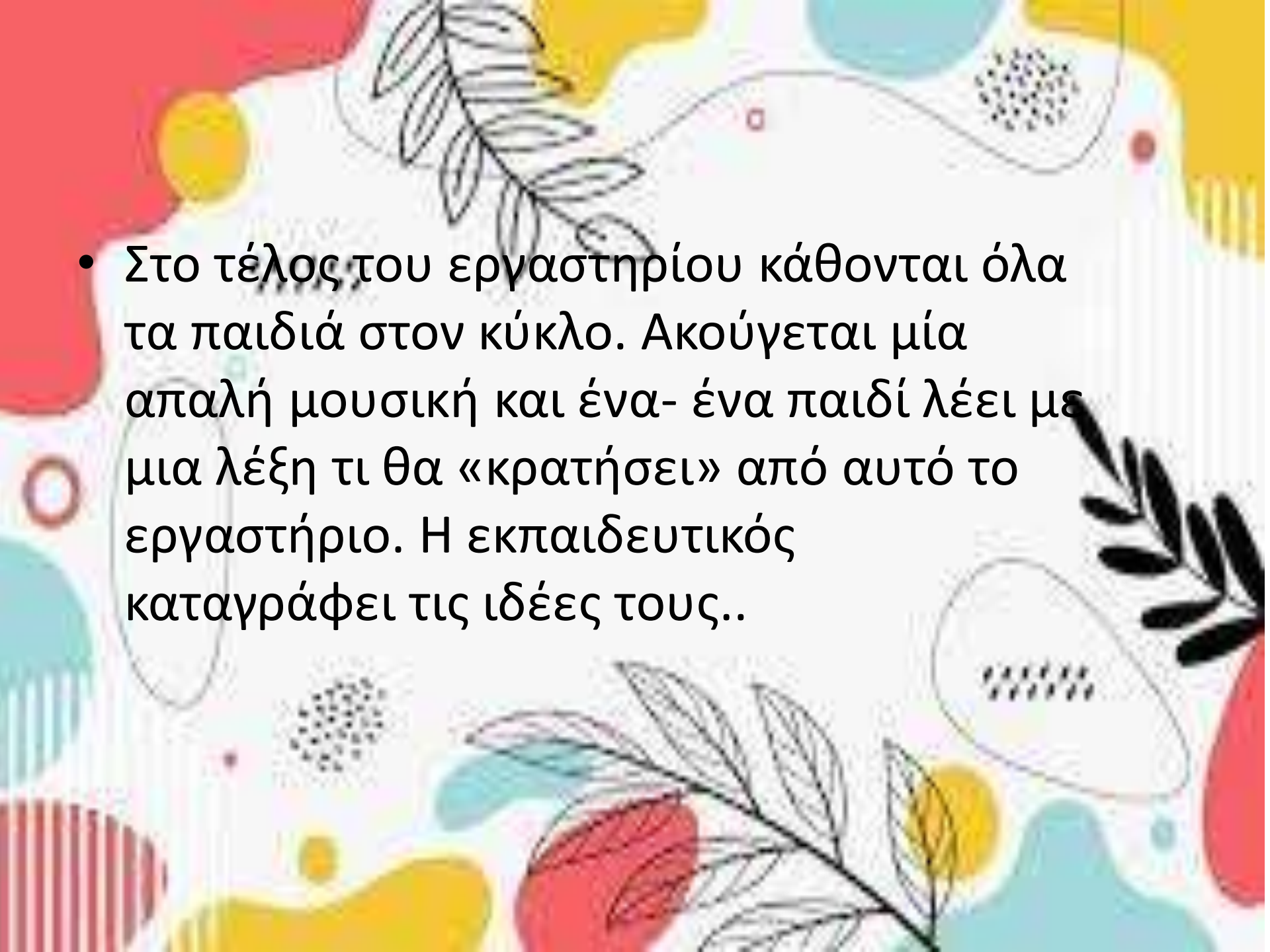
ΠΡΟΒΛΗΤΗΣ

ΛΕΚΤΙΚΟΣ
ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

“ Η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει
και κόκκαλα τσακίζει ”

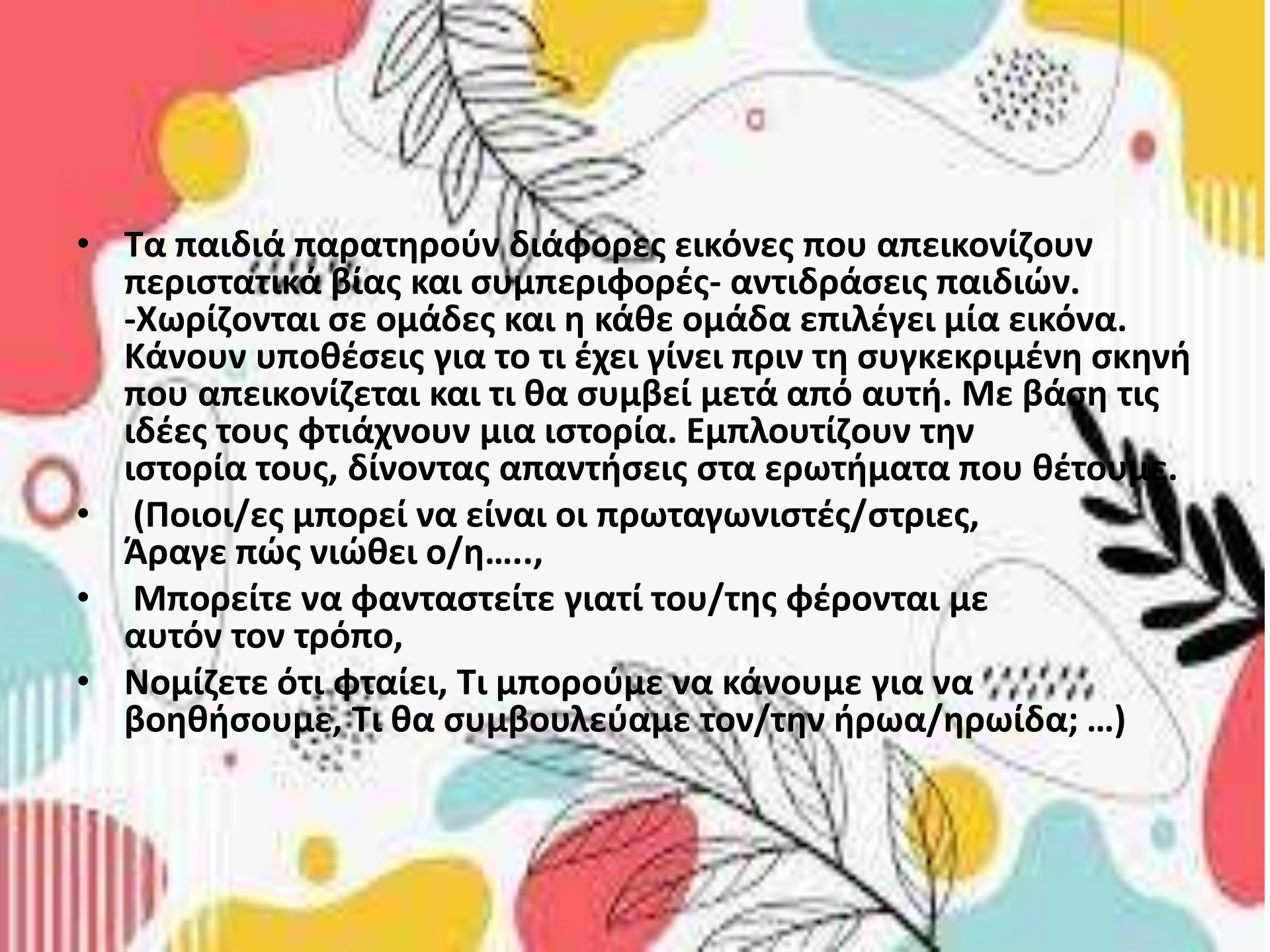

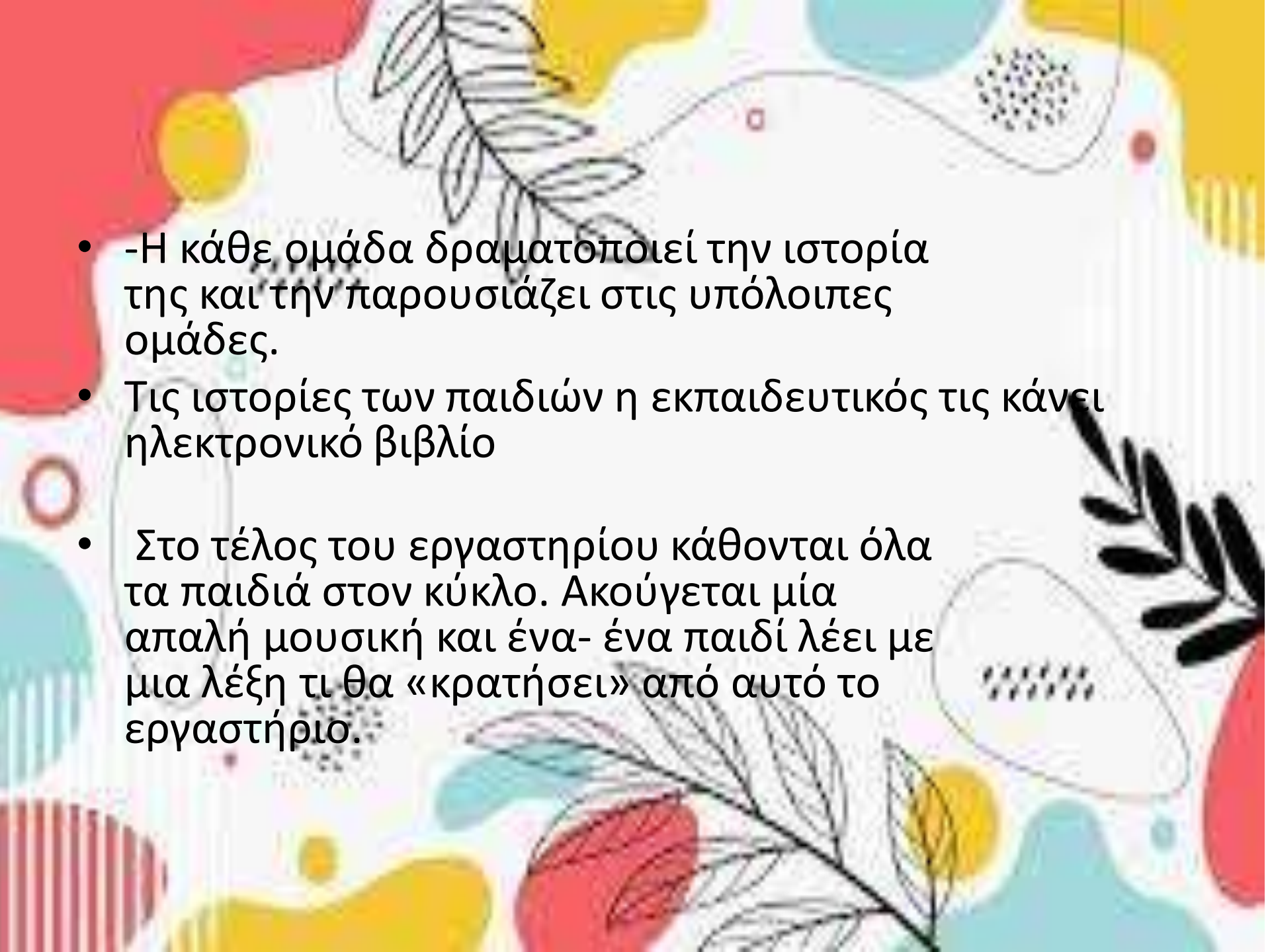

-
- Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά στον κύκλο. Ακούγεται μία απαλή μουσική και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη τι θα «κρατήσει» από αυτό το εργαστήριο. Η εκπαιδευτικός καταγράφει τις ιδέες τους..

6^ο Εργαστήριο : «Οι εικόνες κρύβουν» τη δική τους ιστορία

- Προσδοκώμενα αποτελέσματα
- Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:
  - αποκτήσουν κοινωνικές δεξιότητες
  - καλλιεργήσουν τον οπτικό γραμματισμό
  - αναπτύξουν δημιουργική και οργανωσιακή σκέψη
  - εξοικειωθούν με το ψηφιακό γραμματισμό
  - δημιουργήσουν ηλεκτρονικό βιβλίο
  - εκφραστούν μέσω της δραματοποίησης

-
- Τα παιδιά παρατηρούν διάφορες εικόνες που απεικονίζουν περιστατικά βίας και συμπεριφορές- αντιδράσεις παιδιών.
-Χωρίζονται σε ομάδες και η κάθε ομάδα επιλέγει μία εικόνα. Κάνουν υποθέσεις για το τι έχει γίνει πριν τη συγκεκριμένη σκηνή που απεικονίζεται και τι θα συμβεί μετά από αυτή. Με βάση τις ιδέες τους φτιάχνουν μια ιστορία. Εμπλουτίζουν την ιστορία τους, δίνοντας απαντήσεις στα ερωτήματα που θέτουμε.
  - (Ποιοι/ες μπορεί να είναι οι πρωταγωνιστές/στριες, Άραγε πώς νιώθει ο/η.....,
  - Μπορείτε να φανταστείτε γιατί του/της φέρονται με αυτόν τον τρόπο,
  - Νομίζετε ότι φταίει, Τι μπορούμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε, Τι θα συμβουλεύαμε τον/την ήρωα/ηρωίδα; ...)

-
- -Η κάθε ομάδα δραματοποιεί την ιστορία της και την παρουσιάζει στις υπόλοιπες ομάδες.
  - Τις ιστορίες των παιδιών η εκπαιδευτικός τις κάνει ηλεκτρονικό βιβλίο
  - Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά στον κύκλο. Ακούγεται μία απαλή μουσική και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη τι θα «κρατήσει» από αυτό το εργαστήριο.

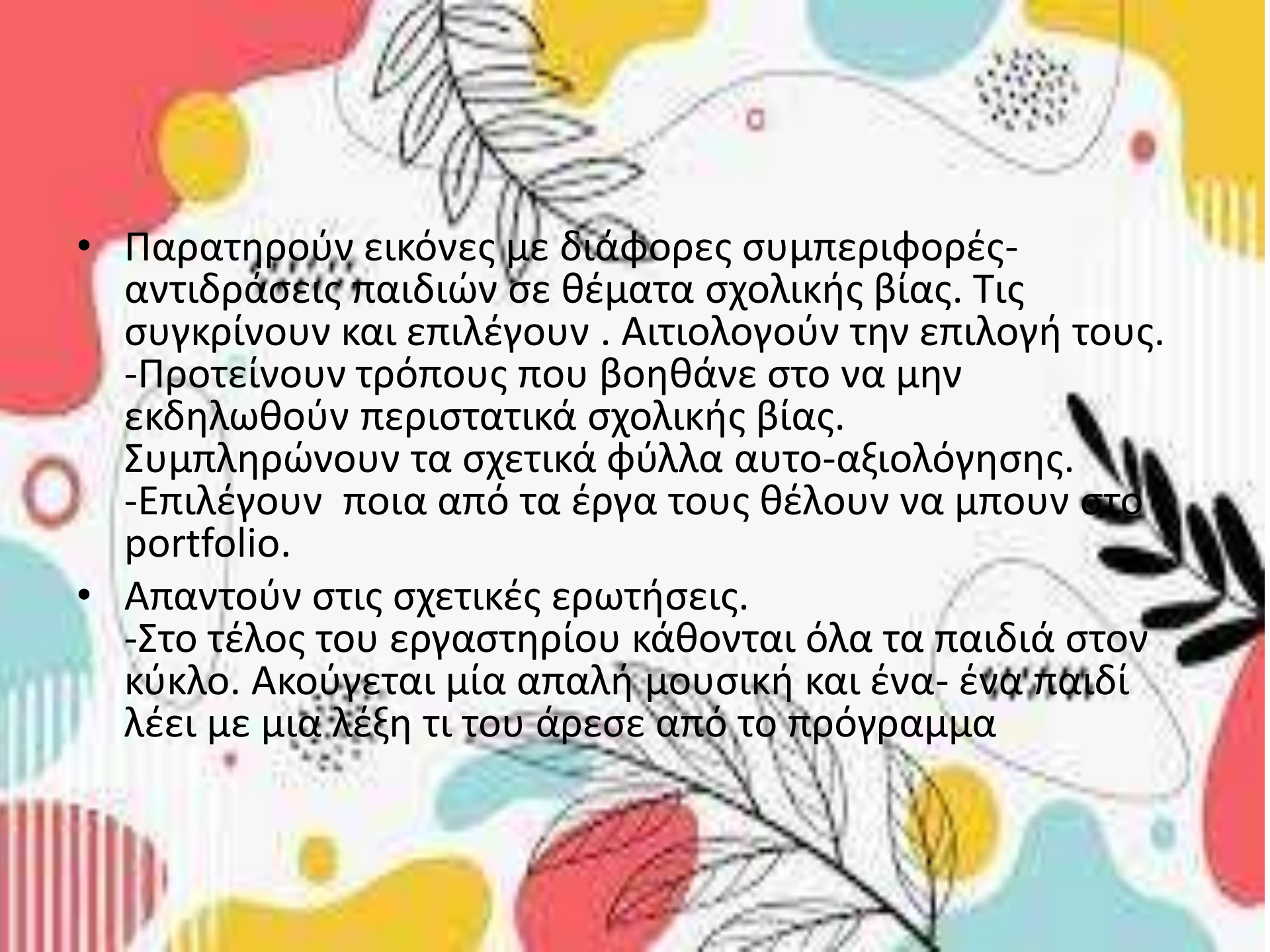

7^ο Εργαστήριο: Τί θα πάρω μαζί μου

- Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά έχουν καταστεί ικανά να:
  - αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες
  - καλλιεργούν την κριτική σκέψη
  - επιχειρηματολογούν

- Μέσα σε μια βαλίτσα ζωγραφίζουν ή «γράφουν λέξεις-φράσεις, συναισθήματα ή ότι άλλο επιθυμούν από αυτά που βίωσαν τη διάρκεια του προγράμματος. Συμπληρώνουν το σχετικό έντυπο. Μοιράζονται στην ομάδα τις απόψεις τους.
-Τα παιδιά καλούνται να πουν φράσεις, λέξεις, να περιγράψουν συμπεριφορές, που θεωρούν ότι τα δυναμώνουν και τα βοηθούν για να αντιδράσουν, σε περίπτωση που νιώσουν ότι κάποιος/α/τα απειλεί. Φτιάχνουν ομαδικά την «καλή συνταγή».

-
- Παρατηρούν εικόνες με διάφορες συμπεριφορές-αντιδράσεις παιδιών σε θέματα σχολικής βίας. Τις συγκρίνουν και επιλέγουν . Αιτιολογούν την επιλογή τους.
    - Προτείνουν τρόπους που βοηθάνε στο να μην εκδηλωθούν περιστατικά σχολικής βίας.
    - Συμπληρώνουν τα σχετικά φύλλα αυτο-αξιολόγησης.
    - Επιλέγουν ποια από τα έργα τους θέλουν να μπουν στο portfolio.
  - Απαντούν στις σχετικές ερωτήσεις.
    - Στο τέλος του εργαστηρίου κάθονται όλα τα παιδιά στον κύκλο. Ακούγεται μία απαλή μουσική και ένα- ένα παιδί λέει με μια λέξη τι του άρεσε από το πρόγραμμα

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ΔΥΝΑΤΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

τα φύλλα εργασίας και αξιολόγησης μπήκαν στο portfolio των μαθητών

